

Badanie sprawozdania finansowego w sektorze publicznym

Grzegorz Bucior*

Streszczenie: Jednym z przejawów funkcjonowania rachunkowości w gospodarce, a zarazem ważnym ogniwem rozliczenia się jednostki gospodarczej z jej otoczeniem społecznym, jest badanie sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta spełniającego rolę fachowego i bezstronnego eksperta. Dotyczy to podmiotu gospodarującego niezależnie od przynależności do sektora gospodarki narodowej. Znaczenie badania sprawozdań dla gospodarki sprawia, że należy zwrócić uwagę na uregulowania prawne w zakresie obowiązku badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wydaje się, że w przypadku podmiotów sektora publicznego zasadne jest maksymalne rozszerzenie obowiązku rewizji finansowej, co powinno zwiększyć efektywność i racjonalność wydatkowania publicznych środków.

Słowa kluczowe: biegły rewident, rewizja finansowa, przepisy prawa

Wprowadzenie

W gospodarce rynkowej na podstawie kryterium własności wyodrębniane są dwa sektory: publiczny i prywatny (por. Owsiak 2000: 11). W obrębie każdego z sektorów działają podmioty, których wspólnymi cechami jest między innymi: funkcjonowanie w warunkach gospodarki pieniężnej, gospodarowanie majątkiem finansowanym przez powierzony im kapitał oraz korzystanie z systemów informacji finansowej – najczęściej rachunkowości.

Z informacji generowanych przez rachunkowość korzysta wielu użytkowników zaliczanych do jednej z dwóch grup, zewnętrznej oraz wewnętrznej, przy czym każda z tych grup wykorzystuje te informacje do odmiennych celów (por. Gabrusewicz, Remlein 2007: 16).

Wewnętrzni odbiorcy informacji to przede wszystkim kierownictwo jednostki oraz jej pracownicy, w tym ich związki. Kierujący jednostką z racji swych obowiązków są zainteresowani oceną sytuacji majątkowej, finansowej i wynikami działalności (Olchowicz, Tłaczała 2008: 22).

Rachunkowość finansowa, zorientowana na dostarczenie informacji zróżnicowanym odbiorcom zewnętrznym, jest sformalizowana i podporządkowana jednolitym, nadrzędnym zasadom zapewniającym dostarczenie zrozumiałych, przydatnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji podmiotom takim jak:

- inwestorzy,
- doradcy i analitycy ekonomiczni,
- kredyto- i pożyczkodawcy, dostawcy towarów i usług oraz inni wierzyciele,

* dr Grzegorz Bucior, Uniwersytet Gdański, Katedra Rachunkowości, ul. Armii Krajowej 101, Sopot, e-mail: grzegorz@bucior.pl.

- jednostki administracji rządowej szczebla centralnego i lokalnego,
- odbiorcy dóbr i usług dostarczanych przez podmioty,
- społeczeństwo.

Potrzeby informacyjne i zakres zainteresowań poszczególnych grup różnią się między sobą (Turyńska 2008: 11).

Najważniejszą grupą adresatów i odbiorców informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych są inwestorzy. Zapewniają oni kapitał podmiotom gospodarującym co umożliwia im działanie. W odniesieniu do podmiotów sektora publicznego odpowiednikiem inwestorów są dysponenti środków publicznych, w które uposażane są podległe podmioty.

Wierzyciele, czyli podmioty pożyczające podmiotom swoje zasoby na ustalony czas, są zainteresowani przede wszystkim możliwością spełnienia należnych im świadczeń przez dłużnika. Wierzyciele, aby podejmować racjonalne decyzje o zaangażowaniu finansowym potrzebują informacji aktywach, pasywach, o poziomie rentowności czy płynności dłużnika.

Różne państwowe organy i instytucje szczebla centralnego oraz samorządowego są zainteresowane informacjami generowanymi na poziomie mikroekonomicznym po to, aby realizować funkcje państwa takie jak stabilizacyjna, alokacyjna i redystrybucyjna (Stiglitz 2004: 24).

Złożoność materii, którą należy ocenić, aby we właściwy sposób podejmować decyzje gospodarcze powoduje, że analizując informacje generowane przez rachunkowość zarówno odbiorcy wewnętrzni, jak i zewnętrzni wspierają się fachową wiedzą analityków i doradców przez co ci również są istotną grupą odbiorców informacji rachunkowej.

Wszystko to powoduje, że kluczowym staje się problem jakości i wiarygodności informacji tworzonej przez rachunkowość przy czym podstawowym „produktem” przetwarzania informacji ekonomicznej w systemie rachunkowości jest sprawozdanie finansowe (Messner 2004: 17). Jakość i wiarygodność sprawozdania finansowego jest szczególnie ważna ponieważ jego odbiorcami są podmioty nie zawsze dysponujące wystarczającą wiedzą z zakresu finansów i rachunkowości. Tym samym rewizja finansowa może uwiarygodnić wobec interesariuszy informacje zawarte w sprawozdaniu.

Celem artykułu jest ocena regulacji dotyczących obowiązku badania sprawozdań finansowych podmiotów działających w sektorze publicznym i wskazanie kierunku zmian w tym zakresie. Podstawowymi metodami badawczymi zastosowanymi w pracy jest metoda obserwacji praktyki gospodarczej oraz krytyczna analiza literatury przedmiotu.

1. Istota i cele badania sprawozdań finansowych

Każdy podmiot gospodarczy, działając w strukturach społeczno-ekonomicznych, ma obowiązek informowania o sytuacji majątkowo-finansowej oraz rezultatach prowadzonej działalności. Rośnie więc znaczenie wiarygodnej informacji finansowej wykorzystywanej przez różnych odbiorców do oceny prawidłowości i efektywności gospodarowania. Odbiorcy ci oczekują informacji zrozumiałych, przydatnych, wiarygodnych i porównywalnych, stąd pojawiła się potrzeba atestacji tych informacji. Podstawowym zbiorem informacji finansowych jest sprawozdanie finansowe. Nadanie atrybutu wiarygodności sprawozdaniom finansowym wymaga zastosowania dodatkowej procedury określanej w języku ekonomicznym zamiennie jako: rewizja finansowa, rewizja sprawozdania finansowego, badanie sprawoz-

dania finansowego, weryfikacja sprawozdania finansowego, atestacja sprawozdania finansowego, audyt finansowy, audyt (auditing) (Pfaff 2008: 9).

W literaturze z zakresu rachunkowości brakuje jednoznacznego określenia pojęcia rewizji finansowej czy też pojęcia badania sprawozdania finansowego. Najczęściej badanie sprawozdania finansowego traktuje się jako systemowe badanie polegające na (Fedak 1996: 10):

- obiektywnym ustaleniu prawdziwości i ocenie danych o wynikach działalności gospodarczej oraz stanie finansowym i majątkowym badanej jednostki, zawartych w jej sprawozdaniu finansowym oraz stanowiących podstawę jego sporządzenia w księgach rachunkowych,
- określeniu stopnia zgodności zachodzącej między tymi stwierdzeniami a przyjętymi kryteriami oceny,
- zakomunikowaniu wyników tych badań zainteresowanym czytelnikom sprawozdania finansowego w postaci opinii i uzupełniającego ją raportu.

Celem badania sprawozdania finansowego jest umożliwienie biegłemu rewidentowi wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe zostało, we wszystkich istotnych aspektach, sporządzone zgodnie z określonymi założeniami koncepcyjnymi sprawozdawczości finansowej. Opinia biegłego rewidenta dostarcza w tym zakresie wysokiego, choć nie absolutnego, poziomu pewności (Marzec 2002: 13). W zakres tak ogólnie zarysowanego celu badania wchodzi ustalenie czy sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie istotne dla oceny jednostki informacje,
- zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w prawie bilansowym,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne z obowiązującymi jednostkę przepisami wewnętrznymi,
- nie wykazuje zjawisk negatywnych w porównaniu z okresami ubiegłymi, a zwłaszcza czy nie jest zagrożona kontynuacja działalności jednostki.

Polskie prawo bilansowe wyraźnie wskazuje na miejsce badania sprawozdań finansowych w systemie rachunkowości. W myśl przepisów ustawy o rachunkowości (uor) badanie sprawozdań finansowych jest jednym z elementów wchodzących w zakres rachunkowości na równi z jej polityką, prowadzeniem ksiąg czy inwentaryzacją.

Znaczenie rzetelnego badania sprawozdania finansowego trudno przecenić. Raport audytora pomaga ocenić sytuację finansową podmiotu i jej zależność od (por. Gabrusewicz red. 2010: 15):

- kontrolowanych przez jednostkę zasobów,
- płynności i związanej z nią wypłacalności,
- struktury źródeł finansowania,
- zdolności jednostki do przystosowywania się do zmian w środowisku, w którym prowadzi działalność.

Efekt badania sprawozdania w postaci opinii wraz z raportem jest rodzajem ekspertyzy dotyczącej jednostki. Dzięki niej można uzyskać szczegółowe informacje o sprawności działania organizacji, w tym systemu kontroli wewnętrznej. Badanie potwierdza lub zaprzecza prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych. Wyniki badania sprawozdania zawarte w raporcie biegłego rewidenta stanowią również ocenę kierujących podmiotem pod kątem wypełniania ciężących na nich ustawowych i statutowych obowiązków w zakresie gospodarki finansowej.

2. Rodzaje kontroli w sektorze publicznym

Państwowe i samorządowe jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, państwowe i gminne fundusze celowe oraz gminy i ich związki są zobowiązane prowadzić rachunkowość zgodnie z regułami określonymi w uor, z uwzględnieniem zasad gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych zawartych w ustawie o finansach publicznych. Podstawowym zadaniem rachunkowości budżetowej jest dostarczanie danych liczbowych wyrażonych w pieniądzu o wykonaniu planów finansowych jednostek i zakładów budżetowych, środków specjalnych i funduszy celowych oraz o wykonaniu budżetu – niezbędnych do kontroli, analiz, planowania oraz do podejmowania decyzji gospodarczych. Dane te są związane z przekazywaniem informacji, kontrolą i sprawozdawczością (Winiarska 2009: 58). W tym zakresie podstawową funkcją rachunkowości podmiotów sektora publicznego jest kontrola finansowa (por. Zysnarska 2009: 65).

Kontrola finansowa w jednostkach sektora finansów publicznych dotyczy procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem i obejmuje (Sawicki, Winiarska 2006: 79):

- przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków,
- badanie i porównanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym w zakresie dotyczącym procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ze środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz zwrotu środków publicznych,
- prowadzenie gospodarki finansowej oraz stosowanie procedur kontrolnych.

Poza kontrolą finansową, podmioty sektora publicznego zobligowane są do stosowania kontroli zarządczej rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Kontrolę zarządczą należy wiązać z zarządzaniem jednostką, przy czym najistotniejszym jej elementem powinien być system wyznaczania celów i zadań oraz monitorowania stopnia ich realizacji. Efektywne funkcjonowanie kontroli zarządczej wymaga aktywnego i skutecznego działania ze strony kierownika jednostki i wszystkich osób na stanowiskach kierowniczych, które mają udział w zarządzaniu jednostką, a także stwarza konieczność posiadania i stosowania wielu mechanizmów kontrolnych w postaci regulaminów, instrukcji, zasad postępowania, procedur, powierzeń obowiązków i upoważnień (Woźniak 2010: 4).

Istotną, jeśli nie podstawową pomocą dla kierownictwa jednostki w realizowaniu zadań z zakresu kontroli finansowej oraz zarządczej powinna być działalność audytu wewnętrznego i zewnętrznego.

Audytem zewnętrznym jest każdy audyt przeprowadzany niezależnie od kierownictwa jednostki przez instytucje zewnętrzne w celu zbadania sytuacji, przede wszystkim finansowej danej jednostki. W administracji rządowej audyt zewnętrzny oznacza audyt przeprowadzany przez instytucje niezależne od rządu, np. przez Najwyższą Izbę Kontroli, a w administracji samorządowej – przez instytucje niezależne od samorządu, np. NIK, Regionalną Izbę Obrachunkową (RIO). Audytem zewnętrznym może być także audyt zlecony podmiotowi zewnętrznemu, np. firmie audytorskiej (Kiziukiewicz red. 2009: 14).

Wskazane wcześniej cechy i zalety audytu sprawozdania finansowego dokonywanego przez biegłego rewidenta powodują, że jest on szczególnie wartościowy i pożądany jako element kontroli finansowej i zarządczej jednostki.

Należy również wskazać, że współpraca kierujących jednostką sektora publicznego z biegłym rewidentem może okazać się konieczna, aby zmodernizować gospodarkę budżetową przez zaimplementowanie metod i procedur stosowanych w podmiotach sektora prywatnego – głównie z zakresu rachunkowości zarządczej. Kontakt kierujących jednostką sektora publicznego z audytorami niewątpliwie poszerzałby horyzonty tych pierwszych, często obecnie ograniczone do rozwiązań charakterystycznych dla sektora budżetowego.

3. Zakres podmiotowy rewizji finansowej w sektorze publicznym

Tymczasem zgodnie z art. 80 ust. 1 uor, wobec jednostek wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt. 4 uor, tj.: gmin, powiatów, województw i ich związków, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych i państwowych funduszy celowych nie stosuje się rozdziału 5, 6 i 7 tej ustawy, tj. dotyczących sporządzania sprawozdań finansowych jednostkowych, skonsolidowanych, jak też badania i ogłaszania sprawozdań finansowych. Nie oznacza to, że podmioty sektora publicznego nie są w ogóle podmiotem badania sprawozdania finansowego przez biegłych rewidentów.

Po pierwsze zbiór podmiotów określony w art. 2 ust. 1 pkt. 4 uor nie zawiera wszystkich podmiotów sektora publicznego. Tym samym sprawozdania finansowe pozostałych jednostek sektora finansów publicznych nie zostały wyłączone z obowiązku stosowania rozdziału 7 uor, co oznacza, że jednostki te podlegają obowiązkowi badania na ogólnych zasadach. Dotyczy to takich podmiotów, jak np. samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki, państwowe i samorządowe instytucje kultury i filmowe, inne państwowe i samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych (z wyłączeniem przedsiębiorstw, jednostek badawczo-rozwojowych, banków i spółek handlowych) (por. Szołno-Koguc 2011: 150).

Po drugie, badaniu przez biegłego rewidenta podlega roczne sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego o liczbie mieszkańców – ustalonej przez GUS na 31 grudnia roku poprzedzającego rok, za który sporządzono sprawozdanie – przekraczającej 150 tys. Wynika to z art. 268 Ustawy o finansach publicznych, obowiązującej od 1 stycznia 2010 r. Obowiązkiem badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta są więc objęte przede wszystkim samorządy wojewódzkie, powiatowe i największe samorządy gminne.

Po trzecie, tak jak inne podmioty zobowiązane do stosowania przepisów uor, jednostki sektora publicznego mogą dobrowolnie zlecać badanie sprawozdania biegłym rewidentom co dzieje się stosunkowo często. Szczególnie dotyczy to jednostek chcących sprawdzić prawidłowość wydatkowania środków unijnych, co wynika z obowiązków nałożonych regulacjami dotyczącymi poszczególnych projektów realizowanych przy współudziale tych środków (por. Cellary 2011: 54).

Oceniając zakres obowiązku rewizji sprawozdania finansowego w sektorze publicznym należy stwierdzić, że zakres ten powinien być jak najszerszy. Audyt realizując swoje funkcje: kontrolną, stymulacyjną, informacyjną, uwierzytelniającą i analityczną w szczególności istotny sposób wpływa na prawidłowość gospodarki podmiotów sektora publicznego (por. Hołda 2004: 15). Powodem tego jest między innymi to, że w przypadku sektora publicznego relacje między właścicielem zasobów a jego dysponentem nie są tak silne i wyraziste jak w sektorze prywatnym. Poza tym podmioty sektora publicznego nie są poddawane (lub

oddziaływanie jest niewielkie) procesom rynkowym przez co wolny rynek nie jest determinantem racjonalności i efektywności w tych podmiotach.

Doświadczenia z przeprowadzonych badań sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego za 2010 rok wskazują, że nowy obowiązek może przyczynić się do (Adamczyk 2011: 358):

- podniesienia jakości sprawozdań finansowych,
- podkreślenia ich ekonomicznego charakteru,
- podniesienia transparentności działań,
- zwiększenia jawności gospodarki finansowej,
- poprawienia wiarygodności danych budżetowo-księgowych.

Badanie przynosi jednostce dodatkowe korzyści, takie jak wskazanie skutecznych sposobów minimalizacji ryzyka popełniania błędów i propozycji usprawnień systemu księgowości.

Poza tym badanie może mieć istotny wpływ na realizację ewentualnych potrzeb pozyczkowych podmiotów. Jednostka, której sprawozdania finansowe są poddawane badaniu jest postrzegana jako kredytobiorca o ustabilizowanej sytuacji finansowej w przypadku potwierdzenia tego przez niezależnego eksperta.

Uwagi końcowe

Znaczenie badania sprawozdania finansowego we współczesnej gospodarce rynkowej nie budzi wątpliwości, szczególnie w kwestii rozliczania się jednostki gospodarczej z jej otoczeniem. Niezależnie od rodzaju podmiotu gospodarującego, z treści jego sprawozdania finansowego korzysta wiele grup użytkowników zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Każda z tych grup wykorzystuje sprawozdania finansowe do odmiennych celów. Informacja finansowa przydatna przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych przez szerokie grono odbiorców musi odznaczać się cechami, które zapewniają jej odpowiednią użyteczność oraz spełniają określone jakościowe standardy tak, aby informacje zawarte w sprawozdaniach finansowych nie budziły zastrzeżeń. Cechy jakościowe, w postaci zrozumiałości, przydatności, wiarygodności i porównywalności powinny być atrybutami każdego podmiotu, jednak osiągnięcie takiego stanu jest zadaniem złożonym i często bardzo trudnym.

W ślad za postulatami części teoretyków i praktyków, zajmujących się problematyką obrotu gospodarczego, wzorując się na uregulowaniach międzynarodowych, w szczególności wspólnotowych, wprowadzono w Polsce obowiązek badania sprawozdania finansowego dla części podmiotów działających w gospodarce (Krzywda 2003: 322–323). Ustawodawca określając zakres podmiotowy obligatoryjnego audytu sprawozdań nie był jednak konsekwentny, a zbiór podmiotów zobowiązanych do badania sprawozdania trudno uznać za logiczny i spójny. Wydaje się, że w przypadku podmiotów prywatnych, ustawowe przymuszanie znacznej części przedsiębiorstw do badania sprawozdania jest zbyt daleko idącą ingerencją państwa w stosunki gospodarcze.

Odmienne jest w przypadku podmiotów działających w ramach sektora finansów publicznych. Państwo będąc niejako ich „właścicielem” powinno być zainteresowane możliwie szerokim stosowaniem rewizji finansowej traktując ją jako ważne ogniwo rozliczania podmiotu z realizacji zasady racjonalnego, oszczędnego i skutecznego gospodarowania. Wydaje się, że warto zwiększać zakres badania sprawozdań finansowych w sektorze pu-

blicznym bowiem w efekcie zwiększy się efektywność i racjonalność wydatkowania publicznych środków.

Literatura

- Adamczyk M. (2011), *Obowiązek badania rocznych sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego*, w: *Kontrola zarządcza w sektorze finansów publicznych*, red. K. Winiarska, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 42 (669), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin.
- Audyt sprawozdań finansowych (2010), red. W. Gabrusewicz PWE, Warszawa.
- Audyt wewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych (2009), red. T. Kiziukiewicz, Difin, Warszawa.
- Cellary M. (2011), *Badanie sprawozdań finansowych jst*, „Finanse publiczne” nr 1.
- Fedak Z. (1996), *Rewizja rocznych sprawozdań finansowych cz. I*, SKWP, Warszawa.
- Gabrusewicz W., Remlein M. (2007), *Sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa.
- Hołda A. (2004), *Rewizja finansowa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków.
- Krzywda D. (2003), *Istota i znaczenie rewizji finansowej*, w: *Sprawozdawczość i rewizja finansowa w procesie podnoszenia kwalifikacji kadry menedżerskiej*, red. B. Micherda, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Kraków.
- Marzec J. (2002), *Badanie sprawozdań finansowych*, PTE, Warszawa.
- Messner Z. (2004), *Rachunkowość finansowa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, Katowice.
- Olchowicz T., Tłaczała A. (2008), *Sprawozdawczość finansowa według krajowych i międzynarodowych standardów*, Difin, Warszawa.
- Owsiak S. (2000), *Finanse publiczne. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Pfaff J. (2008), *Wpływ rewizji finansowej na wiarygodność sprawozdania finansowego*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, Katowice.
- Szołno-Koguc J. (2011), *Istota i zakres reorganizacji sektora finansów publicznych w świetle nowej regulacji ustawowej*, w: *Nowe zarządzanie finansami publicznymi w warunkach kryzysu*, red. S. Owsiak, PWE, Warszawa.
- Sawicki K., Winiarska K. (2006), *Badanie sprawozdań finansowych w warunkach funkcjonowania audytu i kontroli wewnętrznej*, KIBR, Warszawa.
- Stiglitz J.E. (2004), *Ekonomia sektora publicznego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Turyna J. (2008), *Rachunkowość finansowa*, C.H. Beck, Warszawa.
- Winiarska K. (2009), *Audyt finansowy*, PWE, Warszawa.
- Woźniak E. (2010), *Kontrola zarządcza w jednostce: poradnik dla kadry kierowniczej jednostek organizacyjnych sektora finansów publicznych*, Nowator, Gliwice.
- Zysnarska A. (2009), *Funkcje rachunkowości sektora budżetowego w Europie*, w: *Zasoby i procesy w rachunkowości jednostek gospodarczych*, red. T. Kiziukiewicz, Difin, Warszawa.

AUDIT OF THE FINANCIAL STATEMENTS IN THE PUBLIC SECTOR

Abstract: One of the symptoms of the functioning of accounting, and also an important link in the settlement enterprise from its social environment, is an audit of the financial statement by the auditor fulfilling the role of professional and impartial expert. This applies to the entity irrespective of the sector of economy. The importance of the audit on the economy makes it necessary to pay attention to the regulation of its obligation in Poland. It seems that in relation to public sector entities is reasonable to the maximum extension of the audit which should increase the efficiency and rationality of spending public funds.

Keywords: auditor, audit, legislation

Cytowanie

- Bucior G. (2013), *Badanie sprawozdania finansowego w sektorze publicznym*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 757, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 58, Szczecin, s. 319–325; www.wneiz.pl/frfu.

